

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
конференції**

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Банківське кредитування є ключовим елементом фінансової системи держави, що забезпечує рух капіталу та підтримку економічного зростання. В умовах трансформаційної економіки України розвиток кредитного ринку має визначальний вплив на інвестиційну активність підприємств, рівень ділової активності та добробут населення. Основною особливістю сучасного банківського кредитування є поступове відновлення довіри до банківського сектору після кризових явищ 2014–2016 років. Завдяки реформам банківської системи, підвищенню прозорості та зміцненню регуляторної бази, кількість стабільно працюючих банків зросла, а частка непрацюючих кредитів поступово зменшується. Проте рівень кредитування реального сектору економіки залишається нижчим за довоєнний період, що зумовлено макроекономічною нестабільністю, воєнними ризиками та високими обліковими ставками.

Серед головних проблем кредитного ринку можна виділити високий рівень кредитного ризику, пов'язаний з непередбачуваністю економічного середовища; недостатній захист прав кредиторів; низький рівень фінансової грамотності позичальників; обмежений доступ малого та середнього бізнесу до довгострокових кредитних ресурсів; високу вартість позикового капіталу через облікову ставку Національного банку України. В умовах воєнного стану банки змушені діяти обережно, обмежуючи кредитні програми, особливо у високоризикових галузях. Водночас активно розвиваються програми державного стимулювання, такі як «5–7–9%», що дозволяють підтримувати підприємництво, створювати робочі місця та сприяти відновленню економіки. Шляхи вирішення проблем банківського кредитування полягають у комплексних діях держави та фінансового сектору.

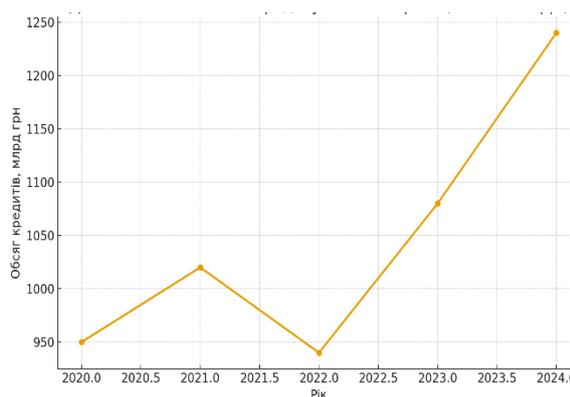

Рис. 1. Динаміка банківського кредитування в Україні (2020–2024 рр.)

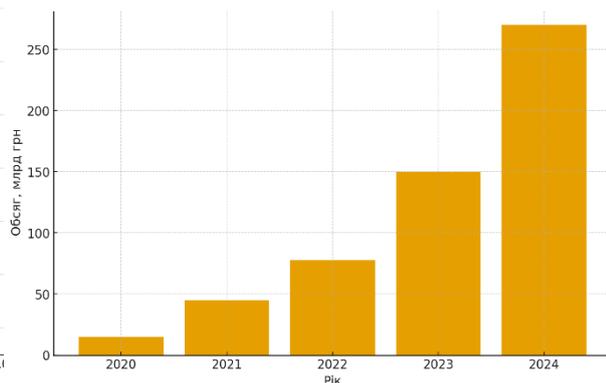

Рис. 2. Обсяги виданих кредитів за програмою «Доступні кредити 5–7–9%» (2020–2024 рр.)

Серед них поступове зниження облікової ставки та стимулювання інвестиційної активності; розвиток інститутів кредитного страхування та гарантування позик;

удосконалення законодавчої бази щодо захисту прав кредиторів і позичальників; цифровізація банківських послуг та впровадження фінтех-технологій; посилення співпраці між банками, державними фондами та міжнародними фінансовими організаціями. Додатково слід зазначити, що у 2024 році банківський сектор України демонструє поступове відновлення активності. За даними Національного банку України, обсяг кредитів, наданих нефінансовим корпораціям, становив близько 1,1 трлн грн, що на 12% більше, ніж у попередньому році. Понад 60% кредитного портфеля припадає на державні банки, які залишаються ключовими учасниками кредитного ринку.

Поступове зниження облікової ставки НБУ з 25% до 15,5% сприяє здешевленню вартості кредитних ресурсів і активізації попиту на фінансування. Разом із цим банки дотримуються обережної політики, оцінюючи кредитоспроможність позичальників у контексті воєнних ризиків.

Значну роль у підтримці бізнесу відіграють державні програми стимулювання, зокрема «Доступні кредити 5–7–9%», яка охопила понад 70 тисяч підприємств. Завдяки цій програмі суб'єкти малого та середнього бізнесу отримали фінансування для розширення виробництва, модернізації обладнання та відновлення діяльності у постраждалих регіонах.

Отже, банківське кредитування в Україні залишається важливим інструментом економічного розвитку. Його ефективність залежить від стабільності фінансової системи, довіри до банків, державної підтримки та умов ведення бізнесу. У післявоєнний період саме розвиток кредитування стане одним із ключових чинників відновлення національної економіки.

Література

1. Огляд банківського сектору, 2024. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>.
2. Звіт про фінансову стабільність, 2024. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/>.
3. Основні показники діяльності банків України, 2024. Державна служба статистики України.
4. IMF Country Report No. 24/52. Ukraine: Financial System Stability Assessment, 2024.
5. World Bank. Ukraine Financial Sector Review, 2024.
6. Ходаківська В. П., Мірошніченко І. А. Сучасний стан та тенденції розвитку банківського кредитування в Україні. *Фінанси України*. 2023. №4. С. 45–53.
7. Шевченко В. І. Банківська система України в умовах воєнного стану. *Економічний вісник*. 2023. №2. С. 112–118.
8. Частка непрацюючих кредитів у банках за 2024 рік скоротилася до 30 %. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/chastka-nepratsyuyuchih-kreditiv-u-bankah-za-2024-rik-skorotilasya-do-30>.
9. Борг держави перед банками за компенсацією пільгових ставок у межах програми «Доступні кредити 5–7–9%» становив близько 10 млрд грн, 2024. Інтерфакс-Україна. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/1035986.html>.
10. Кредитування в Україні стрімко зростає: НБУ оприлюднив деталі, 2025. UNN. URL: <https://unn.ua/news/kredytuvannia-v-ukraini-strimko-zrostaie-nbu-opryliudnyv-detali>.
11. Nelia Volkova, Valeria Volkova, Yuliia Khudolii. Estimating credit risks impact on economic security of a bank. *Akademia Zarzadzania Politechnika Bialostocka*. 2017. № 1. P. 108–123.
12. Kudinova A., Maslii O., Smokvina V., Tsyhanenko K. The impact of digitalization on the financial institutions' economic security in the face of growing cyber threats. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2025. Volume 4 (63). Pp. 466–483. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.63.2025.4790>